

چکیده

به منظور بررسی فنولوژی گل و میوه در برخی ارقام زیتون آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با ۵ رقم و پنج تکرار و ۵ درخت به ازای هر تکرار در منطقه درام شهرستان طارم به اجرا در آمد. ارقام زیتون شامل کایت، میشن، مانزانیلا، کنسروالیا و زرد بود. در این تحقیق خصوصیات گلدهی و میوه درختان بر اساس دستورالعمل ارائه شده توسط شورای بین المللی زیتون (IOC) اندازه گیری شد. نتایج بدست آمده نشان داد که بین ارقام به لحاظ تعداد گل آذین، تعداد گل در گل آذین و درصد گل‌های کامل اختلاف معنی داری وجود نداشت. رقم کایت بیشترین تعداد گل آذین و کنسروالیا دارای کمترین مقدار بود. بیشترین و کمترین تعداد گل به ترتیب مربوط به ارقام کنسروالیا و مانزانیلا بود. رقم زرد دارای بیشترین درصد گل کامل و رقم میشن دارای کمترین مقدار این صفت بود. همچنین مقایسه میانگین داده ها نشان داد که بین ارقام به لحاظ درصد گوشت، نسبت گوشت به هسته، درصد تشکیل میوه و وزن میوه، درصد روغن در ماده خشک تفاوت معنی داری وجود دارد. بیشترین و کمترین درصد گوشت و نسبت گوشت به هسته و درصد تشکیل میوه به ترتیب مربوط به ارقام کنسروالیا و کایت می باشد. همچنین کنسروالیا دارای بیشترین وزن میوه و رقم زرد دارای کمترین مقدار این صفت در میان ارقام مورد مطالعه بود. مانزانیلا و زرد دارای بیشترین و کمترین درصد روغن در ماده خشک بودند. بعد از تجزیه برگی، بیشترین مقدار عناصر پر مصرف در رقم مانزانیلا مشاهده گردید.

واژگان کلیدی: ارقام زیتون، صفات فنولوژیکی، پومولوژیکی، درام